

**การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูกโดยใช้การสอน
แบบ Peer Teaching เพื่อเสริมสร้างการอ่านคล่องเขียนคล่อง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1**
**Developing the Set of Reading and Writing Activities on Word Spelling
by Using Peer Teaching to Enhance Fluency Reading and Writing
for Grade one Students**

เสาวนีย์ นรินทร์¹ จันทร โกศล² ทศนีย์ มงคลรัตน์³
Saowanee Narin, Chan Koson, Tassanee Mongkolrat

บทคัดย่อ (Abstract)

การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ Peer Teaching เพื่อเสริมสร้างการอ่านคล่องเขียนคล่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีจุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ Peer Teaching ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ Peer Teaching และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ peer teaching การวิจัยเป็นแบบเชิงทดลอง แบบหนึ่งกลุ่มสอบก่อนและหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ Peer Teaching เพื่อเสริมสร้างการอ่านคล่องเขียนคล่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านใหม่โพธิ์งาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.12/89.48 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การอ่านและการเขียนแบบแจกลูก สะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 12.15 คะแนน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.72

Received: 2022-05-08 **Revised:** 2022-06-19 **Accepted:** 2022-06-20

¹ สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น Curriculum and Instruction Faculty of Education Northern College. Corresponding Author e-mail: souwanee.2537@gmail.com

² สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น Curriculum and Instruction Faculty of Education Northern College

³ สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ค่าเฉลี่ย 26.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.50 สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่า ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ Peer Teaching เพื่อเสริมสร้างการอ่านคล่องเขียนคล่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ (Keywords): การสอนแบบ Peer Teaching; การอ่านคล่องเขียนคล่อง; การอ่านและการเขียนแบบแจกลูก

Abstract

Developing the set of reading and writing activities on word spelling by using peer teaching to enhance fluency reading and writing for grade one students, the purposes of this study were to 1) develop and find out the efficiency the set the set of reading and writing activities on word spelling by using peer teaching to enhance fluency reading and writing for grade one students by the criterion at 80/80. Compare the studying achievement on using the set of reading and writing activities on word spelling by using peer teaching to enhance fluency reading and writing for grade one students between Pre-test and Post -test. To study the students' satisfaction to the instruction on using the set of reading and writing activities On word spelling by using peer teaching to enhance fluency reading and writing for grade one students. The research was Experimental Research; One-Group-Pretest-Posttest Design. The results were as follows: The set of reading and writing activities on word spelling by using peer teaching to enhance fluency reading and writing for grade one students Student was higher than the criterion at 80/80;90.12/89.48, The studying achievement on the set of reading and writing activities on word spelling by using peer teaching to enhance fluency reading and writing for grade one students Student; Post -test was significantly higher than Pre - test at level .05, The students' satisfaction to the instruction on using the set of reading and writing activities on word spelling by using peer teaching to enhance fluency reading and writing for grade one students Student was appropriate at highest level.

Keywords: Peer Teaching; Fluency Reading and Writing; Word Spelling Fluency Reading and Writing

บทนำ (Introduction)

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน ซึ่งวิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะที่ต้องฝึกฝน เพื่อให้เกิดความชำนาญ สามารถใช้ในการสื่อสารให้เกิดความเข้าใจกัน แสดงให้ผู้อื่นรับรู้ในสิ่งที่ตนต้องการบอกหรือต้องการถ่ายทอดได้ถูกต้องครบถ้วน ไม่ว่าจะเป็นทักษะการพูด การอ่าน การเขียน การฟังและ การดู แต่ปัญหาที่พบเกี่ยวกับการอ่านและการเขียน จำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นชั้นเริ่มต้นในการเรียนรู้การใช้ภาษาไทย ได้พบปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียนส่วนใหญ่ ด้านการอ่าน และการเขียนภาษาไทยของนักเรียน ที่ไม่สามารถเขียนอักษรไทย อาจเป็นเพราะความสัมพันธ์ของสายตากับกล้ามเนื้อที่ยังไม่สามารถประสานกันได้ หรือไม่จำอักษรไทย หรือสะกดคำไม่เป็น แจกถูกไม่ได้ สื่อในการใช้สอนไม่เหมาะสม และการสอนของครูไม่ยึดหลักทฤษฎีการเรียนรู้ ไม่เข้าใจจิตวิทยาการสอน แต่ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อประชากรโลกเป็นวงกว้าง การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระลอกใหม่ในไทย ดังนั้น มาตรการการป้องกัน คือ ให้ประชาชนอยู่บ้านลดการเดินทาง ลดการรวมกลุ่มกัน (สุรัชย์ โชคครรชิตไชย, 2563) อีกทั้งโรงเรียนบ้านใหม่โพธิ์งาม จังหวัดสุโขทัย ได้รับคำสั่งให้ปิดสถานศึกษาชั่วคราวและให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตามตารางปกติ โดยประยุกต์ไปตามความถนัดและความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนและนักเรียน

จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน รูปแบบกลวิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนมีหลากหลายรูปแบบ ผู้สอนสามารถเลือกรูปแบบกลวิธีการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถผู้เรียนได้โดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียนในแต่ละคนแต่ละระดับชั้น ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัย ได้ปรับเอารูปแบบกลวิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน มาจัดการเรียนการสอน ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สอนโดยการจับคู่ (One-to-One Tutoring) ซึ่งเป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูงกว่าเลือกจับคู่กับผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำกว่าด้วยความสมัครใจของตนเอง แล้วทำหน้าที่สอนในเรื่องที่ตนมีความสนใจ มีความถนัดและมีทักษะที่ดี และการสอนโดยบุคคลที่บ้าน (Home-Based Tutoring) เป็นการสอนที่ให้บุคคลที่บ้านของผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสอน ให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาความรู้ความสามารถแก่บุตรหลานของตนระหว่างที่บุตรหลานอยู่ที่บ้าน ผู้วิจัยจึงได้สร้างชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ peer teaching เพื่อเสริมสร้างการอ่านคล่องเขียนคล่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งชุดกิจกรรมดังกล่าวสามารถพัฒนา ช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถอ่านคล่อง และเขียนคล่องให้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ Peer Teaching เพื่อเสริมสร้างการอ่านคล่องเขียนคล่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน การเขียนสะกดคำ ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ Peer Teaching เพื่อเสริมสร้างการอ่านคล่องเขียนคล่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มประชากรที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ Peer Teaching เพื่อเสริมสร้างการอ่านคล่องเขียนคล่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองแบบหนึ่งกลุ่มทดสอบก่อนและหลังเรียน (Experimental Research; One-Group-Pretest-Posttest Design)
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร ได้แก่ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2
กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านใหม่โพธิ์งาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 13 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling)
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 18 ชุด ใช้เวลาในการเรียน 18 ชั่วโมง 2) แผนการจัดการเรียนรู้ใช้ควบคู่กับชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ Peer Teaching เพื่อเสริมสร้างการอ่านคล่องเขียนคล่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 18 แผน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การอ่านและการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 1 ฉบับ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 1) การหาความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูกโดยใช้การสอนแบบ peer teaching เพื่อเสริมสร้างการอ่านคล่องเขียนคล่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
 - 2) การหาความเหมาะสมของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3) การหาความเหมาะสมของแผนจัดการเรียนรู้

4) การหาความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจ

โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ผู้วิจัยได้กำหนดคุณลักษณะผู้เชี่ยวชาญไว้ดังนี้

1) ผู้เชี่ยวชาญที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกด้านหลักสูตรและการสอนจำนวน 1 ท่าน

2) ผู้เชี่ยวชาญที่ผ่านการประเมิน ครูชำนาญการพิเศษด้านภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน

3) ผู้เชี่ยวชาญที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกวิจัย จำนวน 1 ท่าน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1) หาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ Peer Teaching เพื่อเสริมสร้างการอ่านคล่องเขียนคล่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยวิเคราะห์หาค่า E1/E2

2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ Peer Teaching เพื่อเสริมสร้างการอ่านคล่องเขียนคล่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดย t-test แบบ Dependent

3) การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ Peer Teaching เพื่อเสริมสร้างการอ่านคล่องเขียนคล่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยหาค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการศึกษาคุณภาพของชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ Peer Teaching เพื่อเสริมสร้างการอ่านคล่องเขียนคล่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.12/89.48 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การอ่านและการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 12.15 คะแนน และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.72 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ Peer Teaching เพื่อเสริมสร้างการอ่านคล่องเขียนคล่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ค่าเฉลี่ย 26.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.50 สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่า ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ Peer Teaching เพื่อเสริมสร้างการอ่านคล่องเขียนคล่อง สำหรับ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.68 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มี 2 รายการ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 3.00 ได้แก่ ข้อที่ 4 และข้อที่ 9 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า รายการหลังจากเรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่าน และการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำแล้ว นักเรียนทำแบบทดสอบได้ นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ peer teaching เพื่อเสริมสร้างการอ่านคล่องเขียนคล่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญที่ค้นพบมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ peer teaching เพื่อเสริมสร้างการอ่านคล่องเขียนคล่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 พบว่า มีประสิทธิภาพ 90.12/89.48 ซึ่งพบว่าสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 แสดงว่าสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย มีการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นระบบตาม วิธีการที่เหมาะสม โดยเริ่มจากการกำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างชุดกิจกรรม วิเคราะห์หลักสูตร แกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 วิเคราะห์เนื้อหา การแบ่งหน่วยเนื้อหาออกเป็น ส่วนย่อย และศึกษาเอกสารต่างๆ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรมจน ได้เนื้อหาแบ่งเป็นชุดกิจกรรม จำนวน 18 ชุด แสดงให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูกสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถพัฒนาความสามารถของนักเรียนให้เกิดทักษะด้านการอ่าน และการเขียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทิพย์วัลย์ รักษชน (2547) ที่ใช้ชุดฝึกการเรียนรู้เรื่องสระ และการสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า แบบฝึก การเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 87.64/85.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่นเดียวกับ ประยุทธ แก้วคำปา (2551) ได้ใช้แบบฝึกเสริมทักษะของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่าแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 81.45/83.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 80/80 ปิยนาง น่วมทอง (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยเรื่อง การเขียนสะกดคำ พื้นฐานในแบบเรียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า แบบฝึกทักษะ ภาษาไทยเรื่อง การเขียนสะกดคำพื้นฐานในแบบเรียนภาษาไทย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 93.71/82.13 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80 จากการศึกษาครั้งนี้ได้บรรลุ จุดประสงค์อาจเป็นเพราะแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นได้ผ่านกระบวนการและขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบและวิธีการที่เหมาะสม กล่าวคือ ก่อน การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ผ่านขั้นตอนการศึกษา

หลักสูตร คู่มือครู หนังสือเรียน แบบฝึกหัด จุดประสงค์การเรียนรู้ เครื่องมือการวัดผลและการประเมินผล การวิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหา หลักการ วิธีการ เทคนิค ทฤษฎี และขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนสะกดคำ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างโดยเลือกภาพประกอบเนื้อหาแต่ละชุดน่าสนใจเหมาะสมกับวัย ออกแบบลักษณะแบบฝึกไม่ซ้ำเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย คำถามเร้าความสนใจนักเรียน รูปภาพประกอบชัดเจน สร้างสรรค์และท้าทาย ทำให้นักเรียนทำแบบฝึกได้อย่างสนุกสนานและนำติดตามโดยไม่เบื่อตลอดจนการกำหนดเนื้อหา จุดประสงค์ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมเมื่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วได้นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งผู้มีประสบการณ์ทางด้านเนื้อหาทำการตรวจสอบ ให้คำแนะนำ จากนั้นได้ดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพตามแบบประเมินคุณภาพของแบบฝึกเพื่อทักษะการอ่าน การเขียนสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งผลการประเมินคุณภาพของแบบฝึกเพื่อทักษะการอ่าน การเขียนสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นไปตามหลักการผลิตสื่อการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการที่ว่าด้วย การผลิตสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพตามขั้นตอน ดังนี้ คือ ศึกษาเรื่องที่จะทำการสอน วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ วิเคราะห์เนื้อหาที่จะสอน วิเคราะห์ผู้เรียน วิเคราะห์ สื่อการสอน วางแผนการใช้สื่อการสอนอย่างสอดคล้อง กำหนดกิจกรรมการเรียนรายชั่วโมง ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ รวีวรรณ หมื่นสิทธิโรจน์ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านวังดิน พบว่าประสิทธิภาพของแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ มีค่าเท่ากับ 83.61/81.75 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด จึงเป็นไปได้ว่า แบบฝึกทักษะการอ่าน การเขียนสะกดคำ ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เช่นเดียวกับผู้ศึกษาหลาย ๆ ท่าน เพราะผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะและนำมาประยุกต์และปรับใช้ให้เหมาะสม เช่นการใช้ทฤษฎีกฎแห่งการเรียนรู้ของ ธอร์นไคด์ คือ การใช้กฎแห่งความพร้อมของผู้เรียน การสอนเนื้อหาใหม่ที่เชื่อมโยงความรู้เดิม จะทำให้นักเรียนระลึกได้ พร้อมทั้งจะเรียนเรื่องต่อไปและกฎการฝึกทำซ้ำ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบฝึกในกิจกรรมทุก ๆ เนื้อหาที่เรียนทำให้นักเรียนเข้าใจและสามารถทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องทำให้แบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ทุกชุด นอกจากนี้ ภาพประกอบที่มีสีสันสวยงามในแต่ละชุดที่เรียนก็ยังเป็นสิ่งเร้าความสนใจนักเรียนให้มีความชื่นชอบ

2. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ Peer Teaching เพื่อเสริมสร้างการอ่านคล่องเขียนคล่องสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ได้ยึดหลักในการสร้างชุดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจิตวิทยาและพัฒนาการของนักเรียน มีการกำหนดจุดหมายที่จะฝึก เนื้อหาตรงกับจุดหมายที่วางไว้ คำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน และชุดกิจกรรมมีหลายรูปแบบ ทำให้นักเรียนเกิดทักษะความชำนาญและนักเรียนได้รับการฝึกหลาย ๆ ครั้งและหลายรูปแบบ เมื่อนักเรียนได้รับการฝึกแล้ว นักเรียนสามารถพัฒนาตนเอง ประกอบกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจริง และเนื้อหาเหมาะสมกับการทำชุดกิจกรรมตรงกับความสนใจของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑาทิพย์ อัตตปัญญการ (2542) ได้ใช้ชุดฝึกพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า คะแนนแบบฝึกหัดของนักเรียนกลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาไทยสูง มีคะแนน คิดเป็นร้อยละ 99.50 กลุ่มปานกลาง มีคะแนน คิดเป็นร้อยละ 92.70 และกลุ่มต่ำ มีคะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และ คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเช่นเดียวกับกับผลการศึกษาของ ปราณี สมมา ได้ทำการศึกษาเรื่อง การใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชาวเขาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแม่ตืนวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทำแบบทดสอบหลังการใช้ชุดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทำให้นักเรียนเข้าใจง่าย มีการฝึกซ้ำย้ำทวน ทั้งอ่าน เขียนเป็นคำ การสะกด แจกลูกคำ และการเขียนเป็นประโยคง่ายๆ สั้นๆ ตามความรู้ความสามารถ โดยคำที่อ่านและเขียน เป็นคำที่มีความหมาย จึงทำให้นักเรียนสามารถอ่านและเขียนเรียนรู้อย่างมีความหมายดังที่ สนิท สัตโยภาส (2522) ได้กล่าวว่า การอ่านคือ การแปลความหมายจากตัวอักษรมาเป็นความคิด แล้วเข้าใจความหมาย เลือกเอาคำที่มีความหมายเหมาะสมที่สุดมาใช้ เมื่อนักเรียนสามารถอ่าน และเขียนได้คล่องแคล่วแล้ว ก็จะทำให้เกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของตน เริ่มอยากรู้อะไรต่างๆ โดยอาศัยทักษะด้านการอ่าน การเขียนเป็นเครื่องมือ ดังที่ ภาควิชา หลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ (2541) ได้เสนอว่า เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ และเข้าใจความหมายจากการได้ปฏิบัติเอง ก็จะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจลึกซึ้งยิ่งขึ้น มีความกระตือรือร้น คล่องแคล่วในการใช้ทักษะ ส่งผลให้นักเรียนได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นักเรียนที่ได้รับการสอนเสริมโดยใช้แบบฝึกเพื่อทักษะการอ่าน การเขียนสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียน ทำให้บรรยากาศในการเรียนสนุกสนานเป็นกันเอง โดยนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นกับเพื่อน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้การเรียนการสอนมีชีวิตชีวา นักเรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน ในขณะที่เรียนมีความสนใจตั้งใจเรียน กล้าพูดกล้าแสดงออก มีความเชื่อมั่นในตนเอง เพราะว่าการเรียนโดยใช้แบบฝึกเพื่อทักษะการอ่าน การเขียนสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะเสนอทักษะการฝึกตามลำดับ จากง่ายไปหายาก โดยการจัดเนื้อหาออกเป็นส่วนย่อยๆ นักเรียนได้ศึกษา และ

ตอบคำถามในแบบฝึกหัดความรู้ความก้าวหน้าของตนเองจากชุดเฉลยท้ายแบบฝึก ช่วยให้นักเรียนมีความสบายใจขณะที่เรียน และมีความตั้งใจในการตอบคำถาม เพราะเมื่อนักเรียนตอบผิดก็ไม่ต้องอายเพื่อน ไม่ต้องกังวลว่าจะได้รับการตำหนิจากครู นักเรียนจะโต้ตอบกับแบบฝึกเพื่อทักษะการอ่าน การเขียนสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังที่ จันทร์เพ็ญ งามชื่น ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ว่า ช่วยในเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากเด็กมีความสามารถทางภาษาแตกต่างกัน การให้เด็กทำแบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับความสามารถของเขาจะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในด้านจิตใจมากขึ้น ดังนั้น แบบฝึกจึงมิใช่สมุดที่ครูจะให้แก่ เด็กบทตอบทหรือหน้าต่อหน้า แต่เป็นแหล่งประสบการณ์เฉพาะสำหรับเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ และเป็นเครื่องช่วยที่มีคุณค่าของครูที่จะสนองความต้องการรายบุคคลในชั้น นักเรียนจะปราศจากความกลัว และเมื่อจบบทเรียนแล้ว สามารถทบทวนซ้ำ บ่อย ๆ ได้อีกตามที่ต้องการ ซึ่งจะช่วยนักเรียนจดจำบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้น

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ Peer Teaching เพื่อเสริมสร้างการอ่านคล่องเขียนคล่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุดกิจกรรมมีส่วนช่วยให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหา เกิดทักษะ และสามารถเรียนรู้ง่ายกว่าเรียนแบบธรรมดา ทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติได้จริง นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน ทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่าย มีความภาคภูมิใจในผลงาน และเห็นความสำคัญของการอ่าน และการเขียนภาษาไทย ซึ่งอาจเป็นเพราะ ชุดกิจกรรมที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีความน่าสนใจ ด้วยรูปเล่มตัวหนังสือ สี สัน ที่สะดุดตา ฝึกการเขียน การอ่านตามขั้นตอน สามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทั้งการอ่าน การเขียนพร้อมๆ กันไป โดยเฉพาะการฝึกแจกลูกคำ การอ่านเทียบสระ จะทำให้นักเรียนสามารถสะกดและแจกลูกได้คล่องแคล่วยิ่งขึ้น การรู้ความหมายของคำก็จะทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความหมาย เข้าใจการใช้คำให้เหมาะสม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จัดได้ว่าเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ตอบสนองความต้องการ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ได้เป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก มีความพึงพอใจในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรกฤษณ์ จันทะคุณ และคณะ (2547) ให้ทำการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌาณวัฒน์ นิมสวีสดี และคณะ (2549) ให้ทำการศึกษา การพัฒนาชุดฝึกทักษะการให้ภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยเกมปริศนาคำกลอน สำหรับ

นักเขียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกการใช้ภาษา เรื่องการเรียงสละคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยเกมปริศนาคำกลอน อยู่ในระหว่างมาก ถึงมากที่สุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การเลือกเนื้อหาที่นำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญควรคำนึงถึงความเหมาะสมของ เพศ วัย และระดับความสามารถในการเรียนของนักเรียนด้วย หากเนื้อหาใดที่นักเรียนสนใจ นักเรียนจะเกิดความกระตือรือร้นการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

1.2 ครูผู้สอนภาษาไทยควรนำชุดกิจกรรมการอ่านและการเขียนแบบแจกลูก โดยใช้การสอนแบบ peer teaching เพื่อเสริมสร้างการอ่านคล่องเขียนคล่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้ประกอบการสอน เนื่องจากชุดกิจกรรมนี้ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

1.3 ในระหว่างการทำกิจกรรม ครูควรสังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่ความสามารถในการเรียนต่ำ อาจจะไม่เข้าใจหรือเกิดการเรียนรู้ช้า หรือต้องการความช่วยเหลือ ครูควรใช้เทคนิคเสริมแรงกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ หรืออธิบายให้เข้าใจชัดเจนอีกครั้ง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นชุดนี้ ไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนอื่น เพื่อจะได้ข้อสรุปผลการวิจัยที่กว้างขวางมากขึ้น

2.2 ควรมีการสร้างชุดกิจกรรม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เนื้อหาที่เข้าใจยาก หรือเนื้อหาที่เป็นปัญหาต่อการเรียนการสอนในกลุ่มทักษะภาษาไทยในแต่ละระดับชั้น เพื่อนำไปทดลองหาประสิทธิภาพ

2.3 ควรมีการสร้างชุดกิจกรรมภาษาไทย ในหน่วยการเรียนรู้อื่นหรือในระดับชั้นอื่น ๆ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ดร.จันทร์ โกศล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ดร. กรรณิการ์ ทองรักษ์ และดร. ศุกลรัตน์ มิ่งสมร คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาตลอด จนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยตระหนักถึงความตั้งใจจริงและความทุ่มเทของอาจารย์และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ดร.ศุกลรัตน์ มิ่งสมร ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ดร.กรรณิการ์ ทองรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น นางนิชาภัทร ฉ่ำฉ่อย ครูโรงเรียนบ้านป่ากุมเกาะ นางณัฐทิชา เขียวบุตร ครูโรงเรียน

บ้านปากกล้วย และนางศิริธร วงศ์งาม ครูโรงเรียนโรงเรียนบ้านท่าชุม(ประชาอุทิศวิทยาการ) ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย รวมถึงขอขอบพระคุณ คณะครูนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการดำเนินงานวิจัย ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้จนทำให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

อนึ่ง ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยฉบับนี้จะมีประโยชน์อยู่ไม่น้อย จึงขอมอบส่วนดีทั้งหมดนี้ให้แก่เหล่าคุณอาจารย์ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาจนทำให้ผลงานวิจัยเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและขอแสดงความกตัญญูตเวทิตาคุณ แต่บิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่าน สำหรับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นนั้น ผู้วิจัยขอน้อมรับผิดเพียงผู้เดียว และยินดีที่จะรับฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่ได้เข้ามาศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัยต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- จันทร์เพ็ญ งามชื่น. (2544). รายงานการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ม.ป.ท.
- ทิพย์วัลย์ รักชน. (2547). การพัฒนาแบบฝึกการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ประยุทธ์ แก้วคำปา. (2551). ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนคำภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาฟ่อน อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 5.
- ปราณี สมณา. (2540). การใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชาวเขา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแม่ต๋ำวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปิยนถ น่วมทอง. (2542). การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำพื้นฐานในแบบเรียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่. (2541). หลักการสอน. เชียงใหม่: ศุภโชคการพิมพ์.
- มณฑาทิพย์ อัดตปัญญาการ. (2542). ชุดฝึกพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

รวีวรรณ หมื่นสิทธิโรจน์ (2551). การใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนชุมชนวังดิน. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2.

สนิท สัตโยภาส. (2522). การสอนภาษาไทย. ภาควิชาภาษาไทย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. วิทยาลัยครูเชียงใหม่.